

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

6 de Igne.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

lanonanus, in primo tractatu medicine distinctionis tertia, partis prima, c. 4. de significatione rerum non naturalium. Sunt plures porosi in corpore meatus, sunt sensuallium instrumentorum canales, quibus admittit etiam dormientibus aer circumfusus, qui secum qualitates & impuritatem inuehit. Ideo immundus suffocans est & putris, humores putrefacit corporis, cor inficit, morbos pestilentes creat, iuncturas laxat, sitim auget, spiritus delicit, colorem alterat, desipientiam facit, fruges corrumpit, ardorem in peccore efficit, linguæ siccitatem inducit, vomitum prouocat, & similia.

¶ Quæ corriguntur tantum, si putredini occurratur præcautione adhibita in submouendis his, quæ aerem talem reddunt: veluti, si prohibeatur in vicinis aquis ciuitatum linum macerare, vel canabim, ne morticina insepulta accedat, ne quisquiliæ olerum, leguminumque; putredo, vel simus intractat in ciuitate habeatur: neue porci, anates, & cetera animalia fordida, intra vrbs mœnia alantur, si cloacarum colluuiis non subsideat. Atque hoc commune vel malum, vel bonum, omnibus erit: nam & aer communis omnibus est, ut dixit etiam Martialis Iuriconsul. l. 2. de rer. diuis. lib. 1.

¶ Quamquam interdam præ occupatione, libertas vicino admi possit eius, vnde constitutæ sunt feruitutes quædam vel confessionæ, vel negatoræ luminum, ut officiantur luminibus vicini, vel vt libera sint nobis, Vlpian. in l. 2. et in l. qui luminibus. 10. et Paul. in l. 3. de feruit. et ban. præd. lib. 3. P. tit. 2. quod & in feruitute prospectus obseruari potest, qui dicitur a feruiture luminum, Vlpian. in l. inter feruitus. 12. Paul. in lumen. 19. de ferui. v. b. præd. Accedit alia feruitus quæ ex aere commoto constituitur, nempe a vento, qui si credamus Hippocrati, lib. 7. de aëre, sive de spiritalibus flatibus nihil aliud est, quam aeris fluens vnda: siquidem vicinus cum iuxta viciniam aëdes habet aream, prohibet ne is tollere altius aëdes possit, si ob id area sua expurgandorum granorum causa exstructa, inutilis reddatur perhibito ventorum flatu. In fin. in l. fin. de feruit. et aqua. lib. 3. C. tit. 35. Quod intelligendum est, si feruitus altius non tollendi, & flatibus non efficiendi imposita sit, secundum lo. et Azonem gloss. in d. l. si. fin. alioquin autem cœlum, sive aer, qui supra solium nostrum est, liber erit, Paul. in l. fin. de feruit. lib. 8. P. tit. 1. et Venuletus in l. fin. de penult. quod vi aut clam. lib. 14. P. tit. 2. et Pompo in l. pen. §. pen. eod. et ædificare quis in suo, etiam cum vicini præiudicio, si ad æmulationem non faciat, sine legitima prohibitione poterit, Vlpian. in l. Proculus. 26. de damn. in fact. lib. 39. P. tit. 2. et in l. suminum. 24. §. fin. eod. sicuti nec cum eo, qui obseruat vicini aëdes, extollendo, si non feruitus, actio non competit, Vlpian. l. cum eo. §. de feruit. v. b. præd. lib. 8. P. tit. 2. Celsus communem usum aeris esse omnibus hominibus & maris putat, l. 3. ne quid in loc. public. lib. 43. P. tit. 8.

De Igne. Cap. 6.

- 1 Ignis nocens, & innocens.
  - 2 de Incendio.
  - 3 Ignis de cœlo.
  - 4 Triumui incendiorum.
  - 5 Ignis & aqua in incendio.
  - 6 Ignis & aqua mysteria in nuptiis.
  - 7 L. Satiqna de incendiis.
- ¶ De igne etiam agitur in iuris tractatione, illumque vel innocentem vel nocentem esse dicunt: innocens, qui per se nocere non potest, nisi casu fortuito nocet: nocens contra, qui potest facile nocere, vel sui magnitudine, vel tamen loci ubi sit, vel ob ea quæ ante eum tractantur & aguntur, veluti si sulfura sint, vel facile flammam concipiunt. Et eo modo leges locationis ædium, si incendio tollantur, recipiunt interpretationem, ad damnum æstimatione censendum. Si quidem si ea lege quis conducat, ut possit in iis haberi ignis innocens, incendii periculum ad dominum pertinet, si culpa coaductoris ignis non noceret: si autem dictum sit non licere nec nocentem, nec innocentem ibi ignem habere, quomodoque ex igne habito oriatur damnum, qui conduxit tenetur, Iulian. in l. si quis fundum 10. §. 1. loca. lib. 19. P. tit. 2. in l. 1. Vlpian. in l. v. de am. 2. §. si hoc, eod. Sunt namque loca peritaque, in qua vel ignem vel lumen qualecunque in ferre periculosum est. Et sunt alii, qui nunquam igne, vel raro apud se videntur, ut dicunt Zenonem vicini sine igne usum, tenuique palli, vt notat Suidas, in verbo ἀνεγ. ¶ Huc pertinet de incendio questio, de qua fufe per multa capita in titulo de incendio, ruina, & naufragio in Pandectis, lib. 47. tit. 9. ubi suspicimus, num fortuitum fuerit, an culpa adsit, an vero adhibito consilio paratum. In primo quippe casu, nulla restituitio, Mart. in l. si fortuito. 11. de incendio. rui. et nau. lib. 47. P. tit. 9. l. que fortuitis, de pig. actio.

In rebus loca in P. in secundo, castigatio, & damni restitutio fit ab eo, qui in culpa vel negligentia est, Callist. l. capitalium. 20. §. qui ob inimicitias, de pen. lib. 43. P. tit. 19. l. si feruus seruum. §. si fornacarius, et §. si quis alteri, et §. si quis in sulam, et l. fin. ad l. Aquil. l. qui occidit. §. in hac eod. tit. Causi l. qui aëdes. 9. de incen. rui. Exod. c. 22. o. §. si segregatus, c. 5. de iniur. lib. 5. decret. tit. 36. Vlp. l. si de off. pref. vigil. lib. 1. P. tit. 15. in tertio, capitale crimen animaduersione capitali expiatur mortis, vel deportationis, vel concremationis, Causi, d. l. qui aëdes, et Vlpia. in l. fin. de incen. rui. et nau. Callist. l. capitalium. 23. §. incendiarius, de pen. lib. 48. P. tit. 19. Ita vt qui ecclesiam incendit, gratuito pena canonica & spiritali, nempe excommunicatione, c. in literis, c. 5. de raptor. lib. 5. decret. tit. 17. cap. 1. u. a. de sentent. excommuni. percussitur. Nec mirum videatur, quod nos dixerimus, fortuito casu solum fieri posse incendium, moti Vlpiani responso, Vlpia. in l. si vendita. 11. de peri. et commo. rei vendit. lib. 18. P. tit. 7. quo ait, Si ne culpa incendium fieri non posse: nam & scimus extranea vi posse fieri incendium, hoc est, aliena negligentia quam conductoris, veluti seruorum & aliorum domesticorum & vicinorum. ¶ Verum ¶ & nemo inficias ibit, sine opera hominum posse tangi de cœlo domum, & aceros frugum, ignis quippe cœlitus immitti potest, vt quando ignis egressus a domino exiit Nadab & Abiud, Lemit. c. 20. quando consumtæ sunt ciuitates septem ob scelus immane, Genes. cap. 19. quando exiit iussu Helic quinquagenarii, Reg. 4. cap. 1. dum concussa fuerunt fundamenta ædium filiorum Iob, tædæ de cœlo oues, & pueri eius, Iob, c. 1. Proinde boni patres famili. soliti erant incendii extinguendi causa, aceros paratum habere, vt notat Vlpia. l. que situm. 12. §. acetum quoque, de fund. instr. lib. 33. P. tit. 7. ¶ Et ¶ Romæ ob subitas incendiorum vastationes, triumphum & excubiæ ne æternæ posset, & familia publicæ circa portas & muros ciuitatis dispositæ, & mercenarii conducti ad incendia supprimenda, pluribus vno die subortis incendiis, Paul. in l. 1. et Vlpia. l. 2. de off. pref. vigil. lib. 1. P. tit. 15. aliquando. ¶ Atque ¶ ultra ignis exultionem, considerant in pœnis ignis & aquæ, tanquam elementorum necessarios ad vitam, interdictionem, Cicero pro domo sua: in cuius pœnæ locum, hodie successit deportatio, l. 3. ad leg. Iul. pecul. l. 2. §. constat, de pen. lib. 48. P. tit. 19. l. 1. §. si quibus, de lega. 3. ¶ Sicuti ¶ qui in illa cum ulata societate olim nuptiis coniugetabantur, ignis & aquæ admotis mysteriis vinciebantur, vt meminit etiam Scaenola, l. pen. de dona. inter vir. et vxor. lib. 24. P. tit. 1. Ouidi. 4. fastor. His noua sit consuetudo, hæc duo magna putant, in symbolum, quod bona & mala communia forent illis: veluti horum appellatione, videtur Deus vniuersa bona & mala conclusisse, dum ait, ad hominem, ecce apposuit tibi ignem & aquam, Ecclesi. 1. vitam & mortem, porrige manū ad quod volueris. Erat & inter summos imperatores honores, ignis prælatus in sartagine ferulo supraposita. Sic meminit Herodianus, lib. 1. Commodum Cælares, Lucillæ vxori Pompeiani permisisse se sedere in theatro sella imperatoria, & ignem de more ei præferri. Sicq; ait, idem lib. 2. Pertinacem non fuisse passum ignem sibi deferri, vel vlla principatus insignia atrolli, donec sententiam senatus sciscitaretur. ¶ Inter ¶ leges incendiū, Saliqua illa est Francorum antiquissima, in l. Saliqua, tit. de incend. Volfgan. Lazius. lib. 1. cōment. Reip. Rom. c. 7. cuius verba: Si quis ignem posuerit in domum, ita vt flamma eruat, et arserit, et a familiaribus liberata fuerit, vnumquemq; de liberis cum sua Heruauuni. eo quod eos in vnuam, quod dicitur, hoc est, in desperationem vite fecerit. Et non componat amplius, nisi quantum ignis consumserit. Dacalis vero disciplina integra remaneat, et si negare voluerit cum his cum capiti ne se defendat, aut cum duodecim sacramentibus, id est, militibus iuret.

De Elementis quatuor. Cap. 7.

- 1 Elementa magicis non turbanda.
  - 2 Elementis priuatis necatur homicida.
  - 3 In elementis capta, capiuntibus cedunt.
- ¶ Extenditur ¶ & cura Iuriconsultorum ad omnia vniuersaliter & elementa, veluti quando Constant. & Iulianus Cælares, lege detestantur eos, qui artibus vetitis, & magicis suffuris, elementa turbare nituntur, l. multi magicis. 6. de malefic. et mathem. lib. 9. C. tit. 18. adimuntq; parricidio pollutis viuētib; elementa quatuor, leges iubent cuncto infitos inter fera animantia sine elementorum vsu interire, Constant. in l. vnic. de iis qui parent. aut libe. ec. c. de lib. 9. C. tit. 17. Modest. l. pen. ad l. Pompe. de parric. lib. 48. P. tit. 5. Prouident ¶ & ne mouatur cōtrouersia de his quæ in cœlo, terra, mariq; capiuntur, primo occupantibus, cedentes, Florent. l. 2. de acquir. rer. dom. lib. 41. P. tit. 1. Paul. l. 1. de acq. poss. lib. eod. P. tit. 1.

